

1893 - 1963
70-й РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ
НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Henderson 4-6237
Henderson 4-6897
УНСотел: Henderson 5-8740
Тел. з Нью-Йорку:
Barely 7-4125
УНСотел: Barely 7-5337

РІК LXX. Ч. 198. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го ЖОВТНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 17, 1963 No. 198. VOL. LXX.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТІ ТУРБУЄТЬСЯ СПРАВОЮ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ

Вашингтон. — Головний прокуратор Роберт Ф. Кеннеді 15-го жовтня в Палаті Правничій Комісії заклав представникам обох партій відкинути всі партійні упередження та старатися якнайшвидше ухвалити закон про охорону громадянських прав. Головний прокуратор пішов перед цю Комісію на те, щоб рятувати законопроект про громадянські права, бо Палата Правничої Комісії схвалила такий проєкт, який не має вигляду на те, щоб його могла схвалити Палата Правничої Комісії, а також Палата. Підкомісія завжди зберігала урядовий проєкт, але ці зміни виходять не в користь цілої справи, бо відстоюють від проєкту деяких республіканців, які погоджуються на програму громадянських прав, але помирковані від тієї, яку схвалила Підкомісія. Промова головного прокуратора мала корисний вплив на деяких республіканців. І так ліберальний республіканець із Нью-Йорку конгресмен Джон В. Ліндсей заявив, що добре зробив головний прокуратор, що прийшов обороняти громадянську програму.

Українські Владислав та інші Отці Собору в похіді до бази св. Петра в Римі під час Вселенського Собору. Третій зліва — першосвратх Української Католицької Церкви в ЗДА Віпроев, Митрополит Амвросій Сенишин, а далі: Віпроев, Гавриїл Букатко з Загребу, Проев, Ніль Саварин з Едмонтоу, Віпроев, Іван Бучко з Риму, Проев, Іван Прашко з Австралії та Проев, Ісидор Ворещкий з Торонто.

Американці в тасмніці перед большевиками в 1947 році перевезли мощі св. Йосафата з Відня до Риму

Мюнхен. — Місцевий український тижневик "Християнський Голос" в числі з 8-го вересня ц.р. подав таку інтересну вістку: "Вісник Кіркхенблат" (Віденський церковний листок) в одному з останніх чисел подав сенсаційні інформації про обставини, серед яких у 1947 р. з катакомб віденської катедрі св. Стефана забрали мощі св. Йосафата і сховано в безпечне місце. Коли в 1945 р. совіти прийшли до Відня, заіснувала велика небезпека, що вони заберуть мощі унійного Святого. "В.К." подає, що Кардинал Інігер і військовий капелан американської армії Ньювер у розмові вирішили, щоб спробувати, не збуджуючи підозріння совітів, забрати домовину з мощами з Відня і перевезти до Риму. "Вчасним раком, згодом, "Кіркхенблат", прихоло вантажне авто перед північною вежею катедрі, з великим поспіхом поклали до дерев'яну скриню з мощами св. Йосафата, а на скриню наспано вугілля. Цим способом удалося переїхати через демаркаційну лінію і прибути до Зальцбургу. Звідтам спеціальним літаком командуючого генерала Шларка — це одне з найдивніших і найбільш незвичайних військових доручень, які були виконані — англійський військовий капелан Гібсон привіз мощі до Риму і з того часу вони там перебувають. Спершу думали їх дати знову до Відня, але можливо їх залишили у соборі св. Петра.

Ньюйоркський щоденник "Дейлі Міррор" перестав виходити, хоч мав 800,000 тиражу

Нью-Йорк. — Ньюйоркський щоденник "Дейлі Міррор" з 16-го жовтня перестав виходити, бо пресовий конгрес Гаста заявив, що ця газета не випускається, хоч має 800,000 тиражу. Цю газету економічно підірвав страйк, який тривав 4 місяці і закінчився 1-го квітня ц.р. "Дейлі Міррор" почав появлятися 39 років тому в 1924 році як конкурент іншого Ньюйоркського щоденника "Дейлі Нюз", який має найбільший тираж в цілій країні, по дві мільйони щодня, і по три мільйони в неділю. "Дейлі Міррор" друкував щодня по 800,000 примірників, а в неділю по більше, як одному мільйону, але не міг встояти, бо не мав доволі оголошень. Представник видавництва сказав, що оголошення забрав його конкурент "Дейлі Нюз", який тепер перебрів і децю з майна "Дейлі Міррора". На початку цього року було в Нью-Йорку 16 щоденників, а тепер тільки 6.

Ньюйоркська округа УНСоюзу відбула наради в справі імпрези в 70-річчя "Свободи"

Нью-Йорк. — В п'ятницю 11 жовтня тут у приміщенні Народного Дому відбулися округні збори представників Відділів УНСоюзу з Нью-Йорку і околиць, які віддали найбільше уваги детальному обговоренню ювілейного свята з нагоди сімдесятиріччя "Свободи", що запляновано на суботу, 7-го грудня 1963 року. Обговорено програму свята, в якому візьмуть активну участь редактори "Свободи" та запрошені американські журналісти, як також передбачено цікаву мистецьку програму. Представники Відділів введуть живу акцію для зацікавлення цим замітним святом загалу членів та якнайширших кіл місцевого громадянства. Від Екзекутивного УНСоюзу на зборах промовляв гол. предсиди Про-мисль Лисогір, який дав живий огляд праці всього УНСоюзу, а зокрема його Екзекутиву. Особливими позиціями в досягненнях УНСоюзу за останній час є близьке зв'язання друку англомовної Енциклопедії Українознавства, яка буде в розпродаж на початком листопада ц.р., переплату на яку, по зниженні ціни, приймається ще тільки до кінця жовтня ц.р. В дальшому він відмітив велике фінансове досягнення УНСоюзу, який вже в найближчих днях досягне 28 мільйонів доларів своєї майна. Гол. секретар УНСоюзу Ярослав Палдох дав огляд організацій-

Аденауер вірить, що напевне прийде з'єднання Німеччини

Бонн. — 87-літній канцлер Західної Німеччини Конрад Аденауер виступив у вівторок 15 жовтня ц.р. на спеціально для цієї цілі скликаному засіданні німецького парламенту (Бундестагу) півгодинну промову, в якій заявив, що він гордий з німецького народу, як той впродовж короткого часу зміг дивувати з упадку та відбудувати країну. Він вказав на головний успіх своєї 14-літньої політики — прийняття Західної Німеччини як рівного партнера до західного політичного світу. Говорячи про незавершені заходи в справі з'єднання Німеччини, Аденауер заявив, що він глибоко переконаний, що і ця ціль буде досягнута, якщо німці йти будуть до неї послідовно, вперто і терпеливо. За головний аргумент, чому прийде до з'єднання Німеччини, Аденауер подав її економічну могутність, з якою мусять рахуватися зовнішній світ. Аденауер дякував однакою членам уряду і своїй партії за співпрацю, як теж соціалістичній опозиції, яка — казав він — потрібна для контролювання уряду і висловлювання свого критицизму. Зрештою, Аденауер застерігав, що він не хоче, щоб його вважали в парламенті за "почесного гостя на власному політичному похороні" та що він "у потрібних моментах" буде подавати свій голос, дарма що він признає, що "хто забагато говорить, того голос не має ваги". Президент Бундестагу д-р Еуген Герстенмаєр у 45-хвилинній розмові прославляв Аденауера, порівнюючи його до Вісмарка, та закликав напружити зусилля Аденауера поєднанням з місцями. Аденауєрові парламент уладив довготривалу овацію, в якій брали участь також його політичні противники — соціалісти.

Расизм у Південній Африці стає центральною проблемою Об'єднаних Націй

Об'єднані Нації. — Хоч Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй прийняла резолюцію з гострим засудженням біло-расової політики уряду Гендріка Верверда в Південно-Африканському Союзі з вимогою, щоб той уряд звільнив усіх політичних в'язнів та припинив процеси проти тих, що виявили непослух расовим обмеженням, проте ця справа не полагожена. Здаючи собі справу, що всі резолюції Об'єднаних Націй не мають реальної сили, як практичної ваги, міністер Танганьїк Шейх Амрі Абді виступив на Генеральній Асамблеї в минулий понеділок 14 жовтня з гострою атакою проти ЗДА, Британії, Франції, Італії, Японії і Бельгії, як тих держав, які своїми торговельними взаєминами з Південно-Африканським Союзом вможливають йому утримувати його економіку і тому є на чолі економічно-фінансової бази для існування режиму Гендріка Верверда. Він закликав ЗДА, щоб вони подали відсе-

ЗДА І ФРАНЦІЯ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ СВОЮ АТОМОВУ СПІВПРАЦЮ

Париж. — Французький президент Шарль де Голь надіслав з початком цього місяця відповідь президентові Кеннеді на його листа, що його Кеннеді вислав був до Голі після підписання атомового договору в Москві. Президент прозорю наткнув тоді до Голі на можливість, що Америка постачатиме Франції такі інформації щодо продукції атомової зброї, які зроблять зайвими дальші самостійні французькі атомові детонації. Тоді де Голь відмовився від користування американськими інформаціями в заміну за підписання Францією атомового договору і заявив, що Франція ступатиме далі по шляху самостійного творення своєї атомової збройної сили. Франція дійсно поставила вже на оперативний рівень перших шість своїх суперсонічних бомбардувальників типу "Міраж ІУ" з атомовими бомбами. Однак фактично звертають увагу, що коли Франція захоче приступити до так мовити другої стадії атомового озброєння, яке ґрунтується на водневій бомбі, то це коштувало б їй таких велетенських сум і тривало б так довго, що гомі згори відкидати доміжину в цій справі руку Америки. Ото ж французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвил, який ніби дуже стурбований погіршенням французько-американських відносин.

Королева Єлисавета включилася у пошукування нового прем'єра Британії

Лондон. — Королева Єлисавета II, вернувшись з Шотландії до Лондону, негайно почала наради над ситуацією, яка склалася з заявлянням прем'єра Мекмільлена свого рішення зрестися прем'єрства з уваги на свій вік і здоров'я. Речник уряду заявив, що королева має право цікавитися всіма державними справами і що вона діє в рамках конституції і традиції. Тим часом лорд Ділгорі, що займає становище лорда-канцлера, сформував над створеною ситуацією з урядовим заступником прем'єра, Р. А. Батлером та разом із Мартіном Редмейном, речником уряду.

Альжир проголосив мобілізацію у війні проти Марокко

Альжир. — Альжирський президент Ахмед Бен Белла проголосив в минулий вівторок 15 жовтня мобілізацію всіх членів визвольної армії, що боролася проти Франції, щоб вони з'явилися у військових бараках для включення у військові ряди для протиставлення марокканській агресії. Бен Белла виступив пламенем промовою з того самого балкону центрального державного будинку в Альжирі, з якого промовляв був де Голь в часі французько-альжирської війни. Тисячі альжирських арабів кричали проти марокканського короля Гассана II. Бен Белла оскаржував Марокко у збройній агресії проти альжирської Сагари.

Домініканська хунта оскаржує Америку у вмішунанні у внутрішні справи Республіки

Санто Домінго. 15-го жовтня цивільна триособова хунта, яка очолює державну владу в Домініканській Республіці після перевороту, що стався 26-го вересня, коли військовики скинули президента Хуана Д. Бошу, гостро протестували проти того, що американський шарже д'афєр Спенсер Кінг пропонував хунті зрештитувати та передати владу як президентові Республіки колишньому президентові сенату Хуанові Карназовасові Гаррідо, який те-

Члени СВУ демонстрували під час прем'єри московського "Большого Балету"

Нью-Йорк. — Минулому четверга, 10-го жовтня, тут у Медісон Сквер Гарден відбулася перша вистава московського "Большого Балету", на яку прибули також численні дипломати з Об'єднаних Націй, зокрема ті, що там репрезентують СССР та союзні республіки і сателіти. Вистава була заповнена на год. 8:30 ввечері, а на годину раніше члени Спілки Визволення України, Асоціації політичних в'язнів совєтських таборів та Концентраційної Партії почали роздавати при вхід до залі летючки і карикатури, видані у 30-ту річницю великого голу в Україні та проти московського народоубивства і колоніалізму. Інша група зайняла місця в самій залі та почала розкидати ці ж летючки під час того, як оркестра, відігравши американський національний гімн, почала грати совєтський гімн, створений цим поважним замінанням. Театральна поліція притримувала п'ятьох учасників, що роз-

В АМЕРИЦІ

● Палатна Комісія Внутрішніх Справ прийняла законопроект, згідно з яким в найближчих роках мали б видати на відпочинок програму в цій країні коло одного мільйона дітей. Федеральний уряд має би виділяти на це щорічно 60 мільйонів дол. впродовж найближчих вісьмох років, а окремі стейти мали б витрачати на розбудову відпочинкових можливостей стільки саме.

● Радіої апарати типу "Лоренс", якіни послугуються кораблям і літкам, щоб докладно визначити своє становище на воді або в повітрі, можуть бути дотримані до того, щоб вони могли виявляти атомові проблеми відбудувати на висоті близько 50 миль, і коли вони матимуть силу, прийняти одного мільйона вибухового матеріалу ТНТ.

● Конгресмен-республіканець із Каліфорнії Дж. Нюнгер заявив, що нічим не можна оправдати пропозиції конгресменів збільшити собі річну платню з 22,500 дол. до 35,000 дол. Він каже, що платню збільшувати тоді, коли зростає продукція

У СВІТІ

● Папа Павло VI прийняв в приватній аудієнції 100 живих дітей, зібраних у Римі на 4-денній конференції Американського Спільного Розподільного Комітету, який помагає кругло 300,000 жидкам у 27 країнах. Папа підкреслює спільність християн і жидів у спільному визволенні і почитуванні Старого Завіту та у спільній вірі в одного Бога. Радін Герберт Фрідман з Нью-Йорку відповів Палау у тому дусі, що заданням всіх людей доброї волі у світі є шукати джерел взаємного братерства.

● Памі Джозелін Кеннеді приїхала з Греції кораблем, що його вівелася по неї марокканський король Гассан II. до марокканського міста Маракешу. У тому самому дні, як вона приїхала, відбулася та парадна зустріч 40-го дня народина наступника престолоу. Крім того, була погана комунітура для оглядин міста, бо воно було повне війська, що збиралося для маршу проти Альжирі. Наступного дня Памі Кеннеді оглядала старовинний арабський міський базар.

● У Бейруті в Лівані американський університет нараховує тепер 3,000 студентів. У столиці Конга Леопольдвілі маюють відкрити третій університет. Найбільший тамтешній університет Леопольдвілі в ітрумані бейлєйських Саутамі. Новий університет має бути протестантський, організований тамтешніми американськими місіонерами. Поки що зголосились 250 студентів, з яких прийнято 50.

ДОПОМОЖІТЬ ВДЕРЖАТИ І РОЗБУДУВАТИ ДЛЯ НАШОЇ ДІТВОРИ РІДНУ „ВЕСЕЛКУ”! ПОШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ПОЖЕРТВУ НА ЦЬОЙ ФОНД!

П'ЯТИЙ КРАЙОВИЙ З'їзд Українського Пластового Сеньйорату в США

— відбудеться —
в днях 19 — 20 жовтня 1963 р.

у великій залі
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
в НЬО ЙОРКУ, при 140 Друга Авеню
Початок З'їзду в суботу о год. 1-ій по пол.
Регістрація учасників від год. 11-ої ранку

ПОРЯДОК НАРАД

Субота: год. 1-7 вечір
Ділові наради: звіти, дискусії,
вибір нового проводу Крайової
Вулиці УПС.
Спільна вечера учасників З'їзду.
Неділя: год. 8-10 вечір
Участь у Богослужбах.
Ділові наради (схвалення резолюцій, внески).
Закриття З'їзду.
12-та вшодуше

Нема то як на Союзівці!

Оселі Українського Народного Союзу в Котківських горах

В найближчу суботу і неділю 19 і 20
жовтня 1963 року

— відбудеться —
ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ
що їх влаштує

Українське Лінарське Товариство
Північної Америки — Відділ
Метрополії Нью Йорк

ПОПИС УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦЮРИСТІВ НА ДОПОМОГУ АВРАМЕНКОВІ!

Цим повідомляється все Українське Громадянство
міста НЬО ЙОРКУ й інші ближчі і далішні міста, що

в суботу, дня 19-го жовтня 1963 р.

о годині 4:30 по полудні
у великій аудиторії „АРЛІНГТОН ГАЛЛІ”
23 Ст. Марк Плейс (8-ма вул., між 2-ю і 3-ю-ю авеню)
в НЬО ЙОРКУ

ПОПИС УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦЮРИСТІВ

Участь візьмуть численно і ді-
ти і старші танцюристи, з Нью
Йорку, Брістолу, Пасейку,
Трентону, Гартфорду, Вілмінг-
тону, Бостону, Ньюарку, Вудбургу,
Нью Бронксу та інших міст.

Програма цікава і різноманіт-
на. На пописі буде присутній Ва-
силь Авраменко, в якого честь
відбувається цей попис.

Вільна частина танцюристів і
їх батьки належать до наших Ук-
раїнських Церков, та до запо-
могани наших організацій, УНСо-
юзу, УРСюзу, Провідників і Ук-
раїнської Народної Помочі. Ми
всі ніжки підписали, закликаємо
наше Українське Громадянство,
нашу всю молодь, всіх наших
провідників, як церковних так і
наших організацій та їх членів,
щоб масово прийшли на цей
попис самі і заохотили інших.

Вступ 1 дол., студенти і школярі 50 ц.

За Інформаційний Комітет:

Проф. В. Косаренко-Косаренчук, Н. Тесленко, І. Яром, Р.
Петриша, Д. Надрга, В. Бандука, Я. Шерман, В. Гайду-
Косаренчук, Провідники — Я. Максимчук, О. Янічук, Анна
Бойко, П. Вавжкова, Т. Гончар і Катерина Сторожук.

Р. С. Всі танцюристи ті, що хотять взяти участь, при-
їжджайте зі своїми костюмами до Нью Йорку, до залі УК-
Центру — 12 Ст. Марк Плейс, між 2-ю і 3-ю-ю Авеню на
12:00 годину. У 1-ій годині відбудеться генеральна проба.
Ті, що приїдуть автими, краще запаркувати по близьких
гаражах, щоб не платити кару, яка виноситься 15 дол.

Тел.: AL 4-7655

1 1/2 МІЛЬЙОНА АМЕРИКАНЦІВ
В 1962 РОЦІ ВПАЛИ ЖЕРТВОЮ
АВТОВИХ ВИПАДКІВ. НЕГАЙНО

ЗАБЕЗПЕЧИТЬСЯ

АНЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Пам'яті Меланії Витвицької

Пишу ці рядки під тягарем
великого жалю і смутку: не-
стало в живих усім нам до-
рогій Пам'яті Меланії Витви-
цької! Згасло щастя й сонце
мого дорогого Друга молоді-
ця, достойного президента
Української Народної Рес-
публіки в екзилі, Степана
Витвицького, відійшла навки-
мати однак-сина Ігоря й
бабуня Андрійка й Марійки
Витвицьких, перестало бити
добре серце тети-опікунки
пригодуного ще в сирітсько-
му дитинстві сестринка Юрка
Косака, відійшла від нас
найкраща приятелька й опі-
кунка родина Чапельських,
Трешневських, Шмерковсь-
ких, Чубатих, Нижанковсь-
ких, Пацлавських, Ясенич-
ких і багато-багато інших ро-
дин та окремих осіб, які ма-
ли щастя пізнати ласку її
доброти.

Меланія зі Стельмахови-
чів походила з добре
заслуженої української родин-
и, спорідненої або посповне-
ної з родинами Мигонів,
Стельмахових, Косаків, Дри-
гунів, Шмерковських і
Струтинських. Поки вчився
державний учительський се-
мінарі в Львові 1907 року, їде
під тодішнім загальним кли-
чем української молоді між
народні низи, стаючи народ-
ною вчителькою в селі Хли-
вці на Золочівщині, щоб там
ширити освіту й любов до
всього рідного. В липні 1910
року виходить заміж за д-ра
Степана Витвицького, якого
пізнала ще перед кількома
роками у Львові, як відомого
уже серед академічної молоді
діяча. З ним переїздить По-
кіяна до Дрогобича, де він
спершу є заступником, опіс-
ля ж самостійним адвокатом
аж до вибуху другої світової
війни. В роках 1914 до 1915
бл. п. Меланія, якої муж пі-
шов до війська, в тодішніх
умовинах харчових обмежень

та одягових турбот самовід-
речно присвячується племан-
ню та вихованню своїх ма-
леньких хлопчиків. В часі на-
ших визвольних змагань 1918-
1919 рр., коли д-р Степан
Витвицький став членом Ура-
ду й опісля міністром загра-
ничних справ ЗУНР, бл. п.
Меланія по самаритянськи
відвідувала ранених у дро-
гобицьких шпиталях та при до-
помозі пок. о. В. Кукеняча
займалася збірками на рід-
ний чи великодній дар для
нашого фронтового війська.
Коли ж після перемоги прогрі-
ми наші надії звернулися у бік
Мирової Конференції у Паризі,
де справу ЗУНР репрезен-
тував її чоловік, Покіяна ли-
шас своїх хлопчиків під опі-
ку своїх приятелів та їде до
Парижа, щоб у тих вирішаль-
них днях бути при боці чоло-
віка. Звідтам товаришиться чо-
ловікові у поїзді до Лондону,
звідки вертається до дітей до
Дрогобича, куди — аж у 1925
році — вертається також д-р
Степан Витвицький.

Від того моменту, коли муж
Покійної, переїздивши дипло-
матичну теку на лемків на-
родного діяча, дослужив до
достоїнства, а часто й уніч обді-
люючи докошні читальні та коопе-
ративні, скликав збори й пе-
реводив організацію пошуку,
Покіяна відповіла своїм гро-
мадському прапору, обіймаючи
паралельно з мужем відпо-
відальну працю у всіх доступ-
них життєвих ділянках гро-
мадського життя. Не було
одної флантропійної, куль-
турно-просвітної, шкільної чи
політичної установи, якій По-
кіяна не віддавала би всієї ду-
ші. Настав час безоглядного
польського терору й реакції
українського підпілля. Запо-
нилася українцями в'язниця.
Тоді то заблещила мужна й
неугнута постава бл. п. Меланія
в Комітеті опіки над полі-
тичними в'язнями. Дрогобич

нав, як відомо, найбільший в
Галичині будинок тяжкої
в'язниці, в котрій каралася
не тільки арештант, що бу-
ла у складі, але також за-
суджені польськими судами
на довгі роки ув'язнення. Щоб
засоби тих нещасливців
харчів, білизни й взуття, чи
підтримати їх на дусі, Покія-
на мусіла через години до-
жидати дозволу прокуратури
й поліції на відвідини полі-
тичних в'язнів. І хоч Покій-
ниці прийшлося через чис-
ленні терни слова, — то одна-
ке повага й гідність її міжна-
ротної постави бл. п. Меланії буди-
ла пошану противника. Бага-
то колишніх в'язнів-студентів
та інших молодих студентів
знавало від Покійної докази
помочі й опіки в Комітеті опі-
ки над студентською молоддю.
Всюди, де треба було пома-
гати, була першою Покійниця.
Так було в Комітеті опіки над
інвалідами, в Українській За-
хоронці, у Філії Просвіти та
в розташуваннях, в Рідній
Школі (чотири народні шко-
ли й гімназія), в Семінарі СС.
Василіянка, у численних ім-
пресних шкільних дітей, в Сою-
зі Кооперативів, Сільському
Господарі, Товаристві слуг і
т. д. А коли в місті зачиналась
виборча акція до міської ра-
ди чи до союзу, де засідав її
муж, Покіяна своїм привіт-
ним усміхом, лагідним словом,
а то й гостинною мідан і зро-
зумінням для усіх мішансь-
ких турбот з'являлась недо-
віря і противників до об'єд-
наного національного табору.

В 1939 році, коли стало ві-
домим, що на основі договору
Гітлера зі Сталіном Дрогобич
має перейти в польський ви-
рок, обоє Витвицькі виїз-
джають на Захід до Сянока, а
відтіля до Відня, звідтам 1945
року до Баварії, до Блонго-
фену й Аугсбургу. Еміграційні
недостатки викликають
тяжку неугну Президенту
Витвицького, з якої він відчу-
ждає тільки завдяки повній
посвяті й ніжній опіці Покій-
ної. Коли її муж-президент
потребував секретарки, на оп-
лату якої дуже скромний бю-
джет не дозволяв, Покіяна, ця
перша пані „української емі-
грації", вже скорочена знахо-
дила засоби доброї волі й час
на відчитання й переписуван-
ня кореспонденції. А кому з
українських установ прих-
лося відійти Панство Вит-
вицьких, виходило з їх не-
вичайної домівки очаровані й
привітно поведінкою госпо-
дині дому.

Тому не дивлячись на скром-
на, невблаганна Пані діжда-
лась похорону, яким не пос-
ромилася би героїня-княжна.
Українська Католицька і Пра-
вославна Церкви в особах
високих своїх Достойників
молитись при тлінних остан-
ках Померлої, численні укра-
їнці Нью Йорку та інших стей-
тів взяли участь в похорон-
них обрядах.

Спокійна, Шляхетна Меланія,
у гостинній американсь-
кій Землі, поки вільна Укра-
їна не прикріє Твоєї тлінних
останків рідною землею!

Д-р Віктор Пацлавський

Читайте українські книжки
в газеті, бо часто читання
веде до просвіти, а просвіта
— це сила!

На Суд Москву!

(Протестаційна Маніфестація в Нью Йорку в 30-річчя
Великого Голоду в Україні)

Як вже повідомлялося, в
неділю 20-го жовтня в. р. в
Нью Йорку, в Мангеттен Цен-
тер, в 30-літній Великий голо-
ду, спричиненого Москвою на
українських землях, має від-
бутися Протестаційна Мані-
фестація проти московського
колоніалізму.

Влаштує її Комітет Об'єд-
наних Американсько-Україн-
ських Організацій (Відділ
УККА) м. Нью Йорку. До
участі в Маніфестації запро-
шено українських і американ-
ських політичних діячів та
представників народів, по-
в'язаних Росією.

Від українців промовляти-
муть англійською мовою про-
фесор Л. Доржівський, а ук-
раїнською мовою п. Д. Ле-
чук, від Антисоціалістичного
Бюро Народу п. Адриєнський,
монісюр Д. Валюнас від
Конференції Американців
Центрально й Східно-Евро-
пейського походження (СА-
СЕЕД) й інші.

З промовою також висту-
плять сенатор Кейнот Кінг
та конгресмен Льюїс Фар-
штейн. На маніфестацію за-
прошено представників аме-
риканської преси.

В мистецькій частині висту-
патиме піаніст проф. О.
Омельський, а програму Ма-
ніфестації провадитиме адво-
кат М. Пізак. Завершенням
програми буде схвалення резо-
люції із засудом московсь-
кого колоніалізму, як систе-
ми народобичства.

Тож закликаємо всіх ук-
раїнців ньюйоркської метрополі-
тальної округи взяти масову
участь в протесті-маніфеста-
ції, щоб гідно випанувати на-
шій національній втраті та чер-
говий раз засудити московсь-
кий імперіалізм.

Закликаємо управи та про-
води політичних, суспільно-
громадських та всіх інших ор-
ганізацій заохотити членство
до масової участі в Маніфес-
тації та прибутти до Мангет-
тен Центр з своїми організа-
ційними прапорами.

Цьогорічне протестаційне
відзначення голоду на ук-
раїнських землях відбувається
в час, коли над Україною зно-
ву нависло марево голоду.
Підтверджують це не лише
розпачливі листи з України,
але й метушня московських
голодоморів за кордоном з
купівлею пшениці, які після
недавніх таких бундучів і
промов Хрущова про недале-
кий „комуністичний рай” в
СССР, вказують на повний
провал колгоспної системи
господарювання.

Український народ знову
опинився під загрозою ви-
мирання з голоду, бо московсь-
кі народобичи наполегливо не
прийдуть йому з допомогою,
а закуплене зерно і борошно
в Канаді й ЗДА „подарують”
Кубі чи кудинде.

Тому на нас, тих, що жи-
вемо в достатках тут в ЗДА,
лежить моральний обов'язок
стати одноставно в обороні
життя наших братів і сестер
на рідних землях!

Українська Вільна Акаде-
мія Наук у ЗДА влаштує на-
укове засідання з доповіддю
проф. Івана Вавжковича, М.Д.
на тему: „Проблеми старі-
я людини”. Засідання відбуде-
ться в п'ятницю, 18 жовтня 1963
року о 7-18 год. 30 хв. в бу-
динку Академії: 206 Вест 100
вул., Н. Й.

На багання деяких українських підприємств і Відділів УНС,
оголошення до Календаря-Альманаха на 1964 рік, приймаємо
до 25-го жовтня 1963 року.

АЛЬМАНАХ „СВОБОДИ” на рік 1964, що повийвиться у 70-
річчя УНСюзу, буде в цілості присвячений 150-річчю народ-
жіння Тараса Шевченка і відкриттю Пам'ятника Т. Шевченкові у Ва-
шингтоні — буде особливо цінною книгою для кожного українця
у вільному світі й повийвиться у збільшеному об'ємі.

АЛЬМАНАХИ „СВОБОДИ” друкуються багатотисячними
накладами і доходять в найдовші закутки американського кон-
тиденту.

АЛЬМАНАХИ „СВОБОДИ” — це джерело багатьох інфор-
мацій про різні ділянки українського життя в Америці.

АЛЬМАНАХИ „СВОБОДИ” читає понад 80.000 членів Ук-
раїнського Народного Союзу. Вам напевно оплатяться помістити
оголошення Вашої фірми в АЛЬМАНАХУ „СВОБОДИ” на рік
1964.

АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ”

ва й її агентура. Наш неуспих
буде її перемогою.

Тож лишмо на боці наші
приватні справи. Нестра-
шим і байдужим не може бути
виправдання. Всі на Мані-
фестацію!

Геть з російським колоні-
алізмом!

На суд Москву!

Управа Комітету

Ювілейний Літературно-Мистецький Ярмарок

Літературно - Мистецький
Клуб в Нью Йорку має свій
скромний ювілей — 15-ліття
існування.

15 літ існування... це знач-
ить: найменше 40 п'ятище-
тих вечорів річно і кожного
року два Літературно-мис-
тецькі Ярмарки. Велика кіль-
кість мистецьких груп і окре-
мих солістів користало вже
з патронажу Клубу... Десят-
ки мистецьких виставок-збір-
них й індивідуальних, які да-
ли українському громадян-
ству перегляд мистецьких ося-
гнень...

Пригадаймо лише, що май-
же всі культурні українські
організації постали, як секції
Літературно - Мистецького
Клубу. Секція журналістич-
на перетворилася в Сілку
Журналістів... Музична сек-
ція в свою розвинулу створ-
ила підставу Музичному Ін-
ституту, що так успішно пра-
цює на полі музичної культу-
ри. З Об'єднанням Мистців
Клубу стало співпрацює.

Не маємо заміру давати ви-
черпний звіт з діяльності
Клубу за 15 років, але хоче-
мо звернути увагу нашого
громадянства на одну з чіль-
них наших культурно-мис-
тецьких установ: 15 років
праці без жадних допомог ні
від кого, без субвенцій і до-
б. ж.

З великим смутком повідомляємо
Українське Громадянство,
що в п'ятницю, 12 жовтня 1963 р. в Брукліні
відійшов у Вічність на 82 році життя

сл. п. інсї.
ЛЕВ ЯСІНЧУН

визначний відомий діяч, бувший член
Управи Шкільної Ради в ЗДА і інспектор
Школи Українознавства.

Панахида за спокій душі Покійного відбудеться
в п'ятницю, 18 жовтня в. р. в 8-й год. вечора в по-
хоронному заведенні Петра Яреми, 129 East 7th St.
Похоронні обряди почнуться в суботу, дня 19
жовтня в. р. в 9-й годині ранку в цьому ж заведе-
нні, згодом в церкві Св. Духа при 160 North 5th Street
у Брукліні — звідкіль Тлінні Останки будуть пере-
везені на український цвинтар в Савт Бавід Брук,
Н. Дж.

ВІЧНА НОМУ ПАМ'ЯТЬ!
УПРАВА ШКІЛЬНОЇ РАДИ
при УККА

Членом ОБВУА, всім кол. Воякам та всьому
Українському Громадянству подіємо сумну вістку,
що дня 12-го жовтня 1963 р. несподівано вибув
назавжди з воїнської лави

св. п. ЛЕВ ЯСІНЧУН

б. поручник Українського Війська, учасник Ви-
звольної Бороти України в лавах УГА, Кавалер
Хреста Симона Петлюри, нагороджений Пром-
ітним Хрестом УГА і Воїнним Хрестом, осно-
положник і рівний член ОБВУА, визначний і за-
служений відомий діяч та громадський діяч.

Осиротілий Родич Покійного передано висловити
глибокого співчуття.

Побратимів Зброї закликаємо віддати Ному
останню пошугу численною участю в Панахиді і
Похоронах.

ВІЧНА НОМУ ПАМ'ЯТЬ!
УПРАВА ОБВУА, Відділ Нью Йорк

Увага! НЬО ЙОРК — ФІЛАДЕЛФІЯ! Увага!

ЧЕТВЕРТИЙ СЕЗОН КОНЦЕРТІВ У США

**АЛЕКСА
БЕРЕЖНОГО**

І ПОГО

МІЖНАРОДНОГО АНСАМБЛЮ
ТАНКУ, МУЗИКИ І ПІСНІ

(45 танцюристів, співаків і музикантів)

З ВИБРАНОЮ ПРОГРАМОЮ ТАНКІВ, ПІСЕН, І МУЗИКИ З
ЕСПАНИ, УКРАЇНИ, АРГЕНТИНИ, УРУГВАЮ, ПАРАГВАЮ, ЧІЛЕ
І ВЕНЕСУЕЛИ

Town Hall — Нью Йорк

123 West 43rd Street

Субота, 19 жовтня 1963 р.

8:30 вечора

Ціна квитків: \$6.95, \$4.95, \$3.95, \$2.95

Town Hall — Філадельфія

150 N. Broad Street

Субота, 26 жовтня 1963 р.

8:30 вечора

Ціна квитків: \$4.95, \$3.95, \$2.95, \$1.50

